

Ipar Irlanda:
paramilitarren justizia

Talde armatuen justizia alternatiboa: basakeria edo halabeharrezko jarduera?

Delitugileen aurkako ekintzak legitimotzat jotzen dituzte katolikoek eta protestante gehienek

Berriemaile berezia

Karen McCartney / Belfast

JUSTIZIA alternatibo honetan esperientzia bat izateak zigortua erabat markaturik utz lezake bizitza osorako. Batzuei jasotako jipoiak arrastoak ez zaizkie ezabatuko sekula, beste batzuk herren geldituko dira eta beste batzuek aulki gurgildunaren laguntza beharko dute betiko. Ohitura hau gatazka politikoaren ondorioz sortu zen, baina aurretik izan da, dudarik gabe, gaztigu jipoiak lehen mailako polemika gai bihurtu diren urtea. Polemika honek Ipar Irlandako biztanleak banatu ditu, ez bere erlijioagatik, bere klase sozialagatik baizik.

Langileak justizia alternatibo

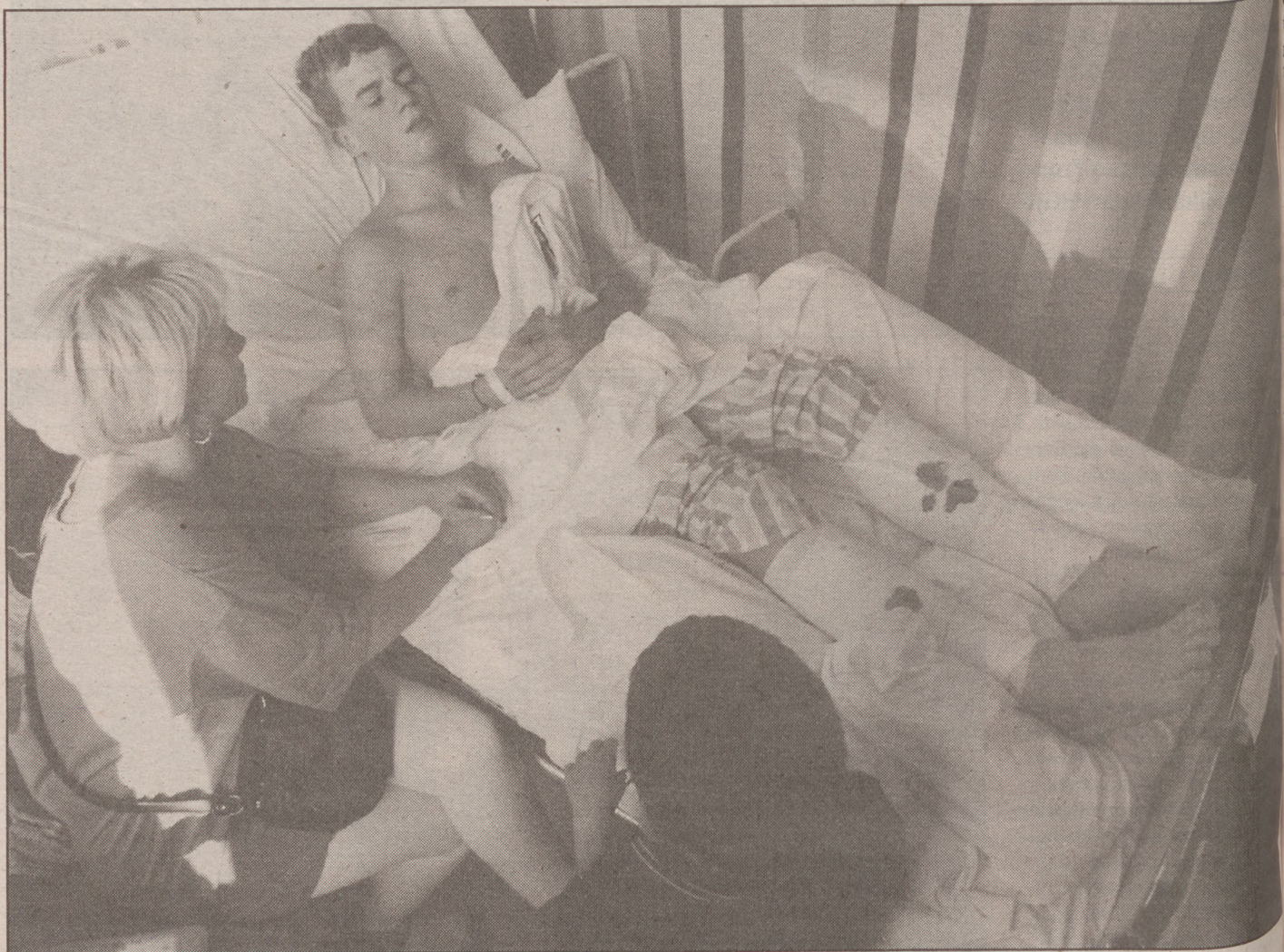
horren alde • Langileak, protestanteak zein katolikoak, justizia alternatibo horren alde daude bakoitzaren komunitatearen barruan. Laguntza honek jarraitu egiten du, politikoei, elizgizonei eta Poliziak egiten dituzten kondena mezuak gero eta gogorragoak izan arren. Bill Clinton EEBBetako lehendakariak berak gogor gaitzetsi zituen zigor jipoiak, Belfastera egin zuen azken bidaiari. Zigor jipoiak gaia Nancy Gracyk egindako lanari esker iritsi da EEBBetako Administrazioa. Emakume horrek lan honetan eman du bizitza osoa. Bere ustez, «paramilitarrek beren komunitateetan gaztigu jipoi hauek ematea terrorismo hutsa da». Gracy Intimidazio eta Izuraren Aurkako Familien (FAIT) elkartearen sortzailea da, eta hein handi batean, bere lana honetan datza: «Paramilitarren presio egitea beren jarduerak publiko egiteko».

Jipoi hauek jasaten dituztenak «krimen antisoziala» egiteaz kondenaturik dauden gazteak izaten dira. Bai lealitek bai nazionalistek horrela deitzen diote delituari, eta bere barruan lapurretak, asaltoak, bortxaketak eta droga trafikoa sartzen dira. Drogen trafikoa da, hain zuzen ere, zigor gogorrena jasotzen duena: hots, heriotza zigorra. Iaz eta aurtengo lehen egunen artean sei ustezko droga trafikatzailerik hil dituzte Drogen Aurkako Talde Zuzena deiturikoak. Talde honen atzean IRA talde armatua dagoela adierazi dute Ipar Irlandako agintariek. Guzti-guztiak era berean hil ziren: kale erdian ezezagun batek garondan tiro bat jota.

Beisbol makilaren erabilpena

jipoietan • Gainontzeko zigoretan erabilitako tresna beisbol makila izan ohi da. FAITek adierazi duenez, IRAren su-etena hasi zenetik, IRAk 159 zigor jipoi eman ditu; lealitek, aldiz, 86. Su-etena hasi baino lehen erabi-

Azken 25 urteotan Ipar Irlandako herriak bere kabuz bete du justizia. Ez du konfiantzarik Polizian, ezta sistemak juridikoan ere; paramilitarren krimenak salatzen ditu, bere lege propioen bidez erabakitzen dutelako zein izan behar den zigorra. Batzuek diotenez, justizia alternatibo baten existentzia saihestezina da gaur egun dagoen egoera politikoaren bitartean; beste batzuek, berriz, basati eta mendekatzailatzat jotzen dute.

Auzo katoliko batean zigortu duten gaztea ospitalean, ama eta anaiarekin.

GAVIN SMITH

litako zigorra belaunean edo ukalondoan tiro bat zen. IRAk su-etinarekin batera alboratu zuen metodo hori, baina iazko abenduaren bukaeran, hiru gizon zauritu zituzten Belfasteko eremu protestanteetan, hanke-

tan tiro eginda. Horrek adierazten du, ziurrik ere, lealitek armak erabiltzen hasi direla berriro.

Nancy Gracyk dioenez, «bala bat okerragotzat jotzen den arren, beisbol makilak edota

burdina batek eragin litzakeen zauriak askoz ere larriagoak izan daitezke. Esate baterako, hezur haustura larriak eta zauri irekiak». Paramilitarrek egiten dutenaren alternatibarik duen galdetu diogunean, Gracyk dio RUC

(Ipar Irlandako Polizia) indar gitimoa dela eta, beraz, RUC buruz ez dagoela alternatibaren

Argumentazio horrekin ez da tor Joe Austin Sinn Feineko negoziatzailea. Bere ustez, komunista nazionalistak ez du bere politika

Delinkuenteek autoak lapurtu eta birrindu egiten dituzte abandonatu aurretik.

K. MC CARTNEY